

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/581,Wizyta-przedstawicieli-Fundacji-Bundestagu-Stiftung-Aufarbeitung-der-SED-Dictatu.html>
03.03.2026, 20:19

Wizyta przedstawicieli Fundacji Bundestagu - Stiftung Aufarbeitung der SED-Dictatur (Fundacja Badań nad Dyktaturą Socjalistycznej Partii Jedności) w Instytucie Pamięci Narodowej.

21.05.2004

W dniach 13-14 maja 2004 r. w siedzibie Instytutu Pamięci Narodowej przy ul. Towarowej 28, gościła delegacja Fundacji Badań nad Dyktaturą Socjalistycznej Partii Jedności. Delegacji.

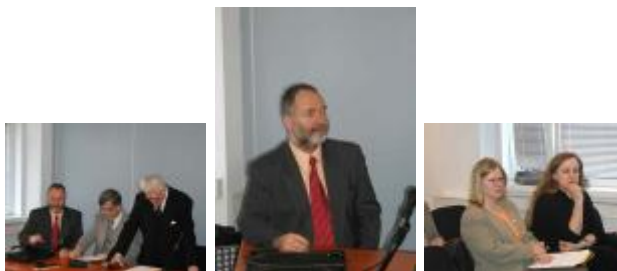
W skład jej weszli m.in. Marcus Meckel, były minister spraw zagranicznych NRD, deputowany do Bundestagu, prof. Friedheim Boll z Instytutu Historii Społecznej w Bonn, prof. Konrad Jarausch z Centrum Badań Historii Współczesnej, oraz przedstawiciele takich instytucji jak: Urząd Pełnomocnika ds. Dokumentacji Służby Bezpieczeństwa byłej NRD, Muzeum Ruchu Oporu w Niemczech, Instytut Zygmunta Freuda. Delegacji przewodniczyła dr Anne Kaminsky Dyrektor Zarządzający Fundacji Badań nad Dyktaturą SED.

[Dnia 11 maja 2004 r. przedstawiciele niemieckiej Fundacji Badań nad Dyktaturą Socjalistycznej Partii Jedności \(SED\) odwiedzili Oddział IPN w Poznaniu.](#)

W dniu 13 maja o godz. 9:00 rozpoczęło się spotkanie z kierownictwem IPN. Spotkanie otworzył Prof. Leon Kieres Prezes IPN, który przedstawił strukturę i działalność IPN. Następnie odbyła się dyskusja, w której goście z Fundacji Badań nad Dyktaturą Socjalistycznej Partii Jedności zadawali pytania dotyczące szczegółowych zadań i zakresu działalności IPN. Spotkanie zakończyło się wykładem Prof. Witolda Kuleszy, Dyrektora Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, pt. Prawno-karne opracowanie przeszłości.

W dniu 14 maja o godz. 9:30 odbyło się spotkanie z Sędzią Bogusławem Nizieńskim, Rzecznikiem Interesu Publicznego.

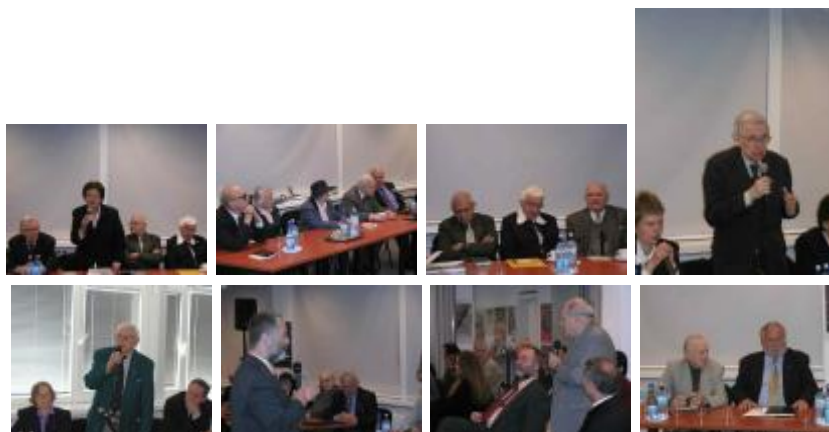

fot. 1. Marcus Meckel (od lewej), Sędzia Bogusław Nizieński

fot. 2. Marcus Meckel

fot. 3. dr Anne Kaminsky (od lewej)

O godz. 12.00 w siedzibie IPN delegacja Fundacji Badań nad Dyktaturą Socjalistycznej Partii Jedności spotkała się z ofiarami represji komunistycznych. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele m.in: Stowarzyszenia Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego, Związku Więźniów Politycznych Skazanych na Karę Śmierci w Okresie Reżimu Komunistycznego, Związku Młodocianych Więźniów Politycznych „Jaworzniacy”, Związku Sybiraków, Związku „Łagierników” – żołnierzy Armii Krajowej. Strona niemiecka chciała poznać specyfikę represji komunistycznych w Polsce. W imieniu represjonowanych głos zabrał prof. Wiesław Chrzanowski, który stwierdził, że ludzie Zachodu inaczej rozumieją istotę totalitaryzmu. Faszyzm we Włoszech i w Niemczech trwał kilkanaście lat, a zniewolenie sowieckie w Polsce – kilkadziesiąt. Oświadczył także, iż „Zbrodniczy system komunizmu chciał zabić w nas nadzieję. Z satysfakcją stwierdzam, że to się nie udało”. Spotkanie poprowadziła dr Maria Dmochowska, Doradca Prezesa IPN.

FUNDACJA BADAŃ NAD DYKTATURĄ SED

W latach 1992-1998 dwie komisje nadzwyczajne niemieckiego Bundestagu zajmowały się historią dyktatury SED oraz jej następstwami dla niemieckiej jedności. W wyniku zalecenia drugiej z tych komisji niemiecki Bundestag uchwalił 5 czerwca 1998 roku ustawę o utworzeniu Fundacji Badań nad Dyktaturą SED, której zadaniem jest trwale pobudzanie i wspieranie wysiłków, mających na celu refleksję nad wschodnioniemiecką dyktaturą oraz jej następstwami dla zjednoczonych Niemiec . Fundacja podjęła pracę jesienią 1998 roku.

Fundacja Badań nad Dyktaturą SED we współpracy z innymi instytucjami ma przyczyniać się do wieloaspektowego rozrachunku z okresem komunistycznej dyktatury w Sowieckiej Strefie Okupacyjnej Niemiec i w NRD, badania jej przyczyn, historii i skutków. Celem fundacji jest również wspieranie i umacnianie w społeczeństwie krytyki totalitaryzmu, tak by jego odrzucenie było w społeczeństwie powszechne.

Fundacja:

- wspiera finansowo i doradczo realizację projektów społecznego rozrachunku, prywatnych archiwów i zrzeczeń ofiar, nauki i oświaty politycznej;

- przyczynia się do zachowania, gromadzenia i dokumentacji materiałów i dokumentów zwłaszcza dotyczących oporu i opozycji przeciw dyktaturze SED;

- wspiera radą i opieką ofiary prześladowań politycznych;

- popiera międzynarodową współpracę dotyczącą rozrachunku z dyktaturami;

- zabiera głos poprzez własne publikacje, współorganizuje debatę publiczną i bierze w niej udział;

- przyznaje stypendia i nagrody.

W obrębie fundacji powstaje archiwum i naukowa biblioteka specjalistyczna, gdzie gromadzone będą m.in. świadectwa oporu i represji udostępniane następnie jako historyczny materiał źródłowy.

Na czele fundacji stoi wybrana na pięć lat Rada Fundacji, do której należą przedstawiciele Bundestagu, rządu federalnego, landu Berlin oraz osoby szczególnie zaangażowane w proces rozrachunku. Przewodniczącym tego gremium jest poseł do Bundestagu Marcus Meckel. Rada podejmuje decyzje we wszelkich kwestiach zasadniczych dla fundacji oraz kontroluje pracę zarządu.

Działalnością fundacji kieruje zarząd, który ma charakter społeczny. W jego skład wchodzi jako przewodniczący: poseł do Bundestagu Rainer Eppelmann, jako jego zastępca prof. dr Bernd Faulenbach, jego członkowie: Doris Liebermann, Gerd Poppe i dr Hermann Rudolph. Trzyosobowa rada fachowców wspiera Radę i Zarząd Fundacji.

Z upoważnienia zarządu działa biuro Fundacji. Jest ono partnerem w kontaktach Fundacji z jej partnerami w bieżącej pracy. Dotyczy to zwłaszcza opracowywania wniosków, opieki nad projektami, planowanie i realizację działalności własnej Fundacji (wystawy, konferencje, publikacje, dyskusje itp.), nawiązywania kontaktów z podmiotami zajmującymi się refleksją nad okresem komunistycznej dyktatury w Niemczech oraz opracowywanie oferty informacyjnej.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

